

Miten kunnat ja maakunnat voivat onnistua kannustamisessa ja työllistämässä ?

Reijo Vuorento

14.3.2017.

Nyt näyttää vahvasti siltä, että:

- Kasvu ja työllisyys – on jatkossakin keskeisesti kuntien vastuulla:
 - » Siihen on kannustimet (mm. nykyiset verotulomuodot)
 - » Siihen on välineitä yleisen toimialan mukaisissa ja lakisääteisissä tehtävissä, mutta niitä pitäisi olla vielä enemmän!
- Maakunta kaavaillussa muodossa on enemmän valtion myöntämän ja osin ohjaaman rahan jakaja:
 - » Sote-järjestämismvastuu ja osin tuotantovastuu
 - » Valtion aluehallinnolta periytyvät viranomaistehtävät
- Silti tai juuri siksi kunnan ja maakunnan yhdyspinta ja mahdollisuus sopia tehtävistä on tärkeä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi.

SUOMI - RUOTSI - TANSKA / TE-PALVELURESURSSIT

TILANNE 22.8.2016	RUOTSI	TANSKA	SUOMI
TYÖNHAKIJAT	647 809 (6/2016)	125 287 (30.4.2016)	664 911 (7/2016)
TE-palvelun henkilötyövuodet	14 116 (30.4.2016)	9209 (1.5.2016)	2 280 (1-6.2016)
Työnhakijat / htv	45,9	13,6	291,6
Työttömien lkm	349 557 (6/2016)	114600 (kausitasoitettu)	378 400 (7/2016)
Työttömät / htv	24,8	12,4	166,0

Lähde: KEHA-keskus

Kuntien taloudelliset panostukset työllisyyden hoitoon v. 2015 (arvio)

- Kuntien työmarkkinatukimaksut yhteensä **408 milj. €**
- 10 suurimman kunnan työllisyyden hoidon kustannukset (Kuntaliiton selvitys)
Vapaaehtoiset, kuntien omat panostukset 122 milj. € +
Työmarkkinatukimaksut 174 milj. € (osuus 30 %)
Yhteensä **299 milj. €**

10 suurinta = noin 40 % kuntataloudesta ➡ näin arvioituna kokonaisuus on **750 milj. €**

- Kuntien tilinpäätöstiedot 2015 (Tilastokeskus)
 - "työllisyyttä edistävät palvelut" **528 milj. €**
 - "elinkeinojen edistäminen" mukaan luettuna muu työllisyyden edistäminen alueella **261 milj. €**

Johtopäätös: Kuntien omat työllisyyden hoidon panostukset olivat vuonna 2015 arviolta samaa suuruusluokkaa kuin kuntien maksamat työmarkkinatukimaksut, eli noin 400 miljoonaa € bruttona.

Kuntien panostukset työllisyyden hoitoon vuonna 2015 (brutto):

408 milj. € + 400 milj. € = yhteensä noin 800 milj. €

- Vrt. kuntien muita bruttokustannuksia:
liikenneväylät 842 milj. €, liikunta- ja ulkoilu 696 milj. €, lastensuojelun laitos- ja perhehoito 745 milj. €

Kuntien työllisyyteen liittyvät lakisääteiset palvelut ja velvoitteet tällä hetkellä:

- **Ikääntyvien työllistämisvelvoite**
(laki julkisista työvoima- ja yrityspalveluista)
- **Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen**
(laki kuntouttavasta työtoiminnasta)
- **Nuorten työpajatoiminta**
(nuorisolaki)
- **Työmarkkinatuen rahoitusvastuu**
(työttömyysturvalaki)
- **Työttömien terveyden edistäminen**
(terveydenhuoltolaki)
- **Vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta** ja vammaisten henkilöiden työtoiminta
(sosiaalihuoltolaki)
- **Yhteistoimintavelvoite ja TYP-johtajuus**
(laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta)

Järjestäjä-tuottaja –malli + kilpailullisuus

Kasvupalvelua toteutetaan järjestäjä-tuottajamallilla.

Kilpailullisella tuotantomallilla ja asiakkaiden valinnanvapaudella vahvistetaan palvelujen vaikuttavuutta, synnytetään uusia palveluinnovaatioita ja luodaan uutta palvelumarkkinaa.

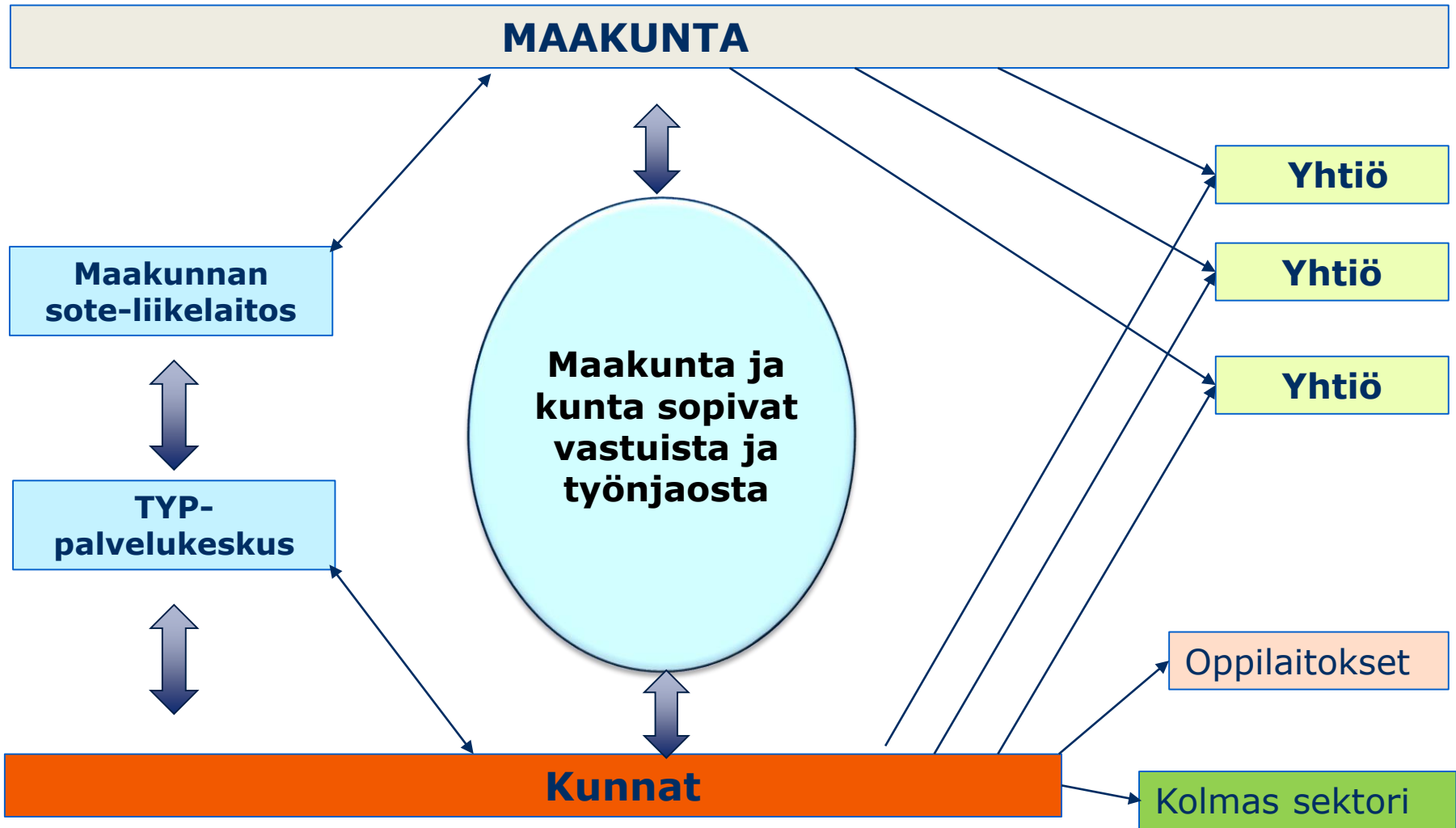
Maakunnan oma tuotanto hoitaa markkinapuutteet.

Monituottajamalli toimii taloudellisin ehdoin – palvelut tuotetaan markkinoilla ja tuottajat ovat kilpailullisesti tasa-arvoisessa asemassa.

Työllisyyden edistäminen maakunnissa

- Kuntaliiton ajatuksia

Kuntien / Maakuntien rooli vuonna 2019

- **Kokonaisuus ratkaisee – ei yksittäiset palvelut !**
- **Mistä löytyy maakuntien kannustimet, kun**
 - valtiolta tulevat varat ovat yleiskatteellisia ja perustuvat 60 %:sti työttömyyteen?
 - toiminnot on yhtiötetty ja luotu ns. toimivat markkinat?
- **Mistä löytyy kuntien kannustimet, kun**
 - terveyden edistäminen on marginaalisessa roolissa sotessa
 - kuntien toiminnot on pakkoyhtiötetty ja ne ovat palvelujen tarjoajan asemassa, vrt. Barona ym.
 - mikä on kuntien motivaatio kantaa vastuuta työmarkkinatuen rahoituksesta?
- **V: Nimenomaan kannustimet ovat nyt kadoksissa?**